EPODDER

EĞİTİMDE VE PSİKOLOJİDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME DERNEĞİ

BÜLTEN HAZİRAN 2017 SAYI:4

Başkan'dan 1

Editör'den 2

Bölüm I: Derneğimiz ve Çalışmalarımız 3

Bölüm II: Analiz 5

Eğitimde ki Şansa Bakın! 5

Bölüm III: Lisansüstü Köşesi 13

Bölüm IV: Serbest Köşe... 15

Bölüm V: Tez Künyeleri 17

Bülten Hakkında

Bu bülten Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Derneği tarafından dernek çalışmalarını, alanımızdaki gelişme ve yenilikleri, fırsatlarını üyelerine/meslektaşlarına duyurmak amacıyla yılda iki defa yayınlanmak amacıyla hazırlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda bülten, üyelerimizden gelecek her türlü haber, bilgi, eleştiri ve önerilere açıktır. Sonraki bültende yayınlanmasını istediğiniz haber ya da bilgileri, varsa fotoğrafları ile birlikte bulten.epodder@gmail.com adresine göndermeniz yeterlidir.

Doç. Dr. İ. Alper KÖSE

İçindekiler

Başkan'dan 1
Editör'den 2
Bölüm I:Derneğimiz ve Çalışmalarımız 3
Bölüm II: Analiz 5
eğitimdeki Şansa Bakın! 5
Bölüm III: Lisansüstü Köşesi 13
Huzursuzluğun Kitabı 13
Bölüm IV: Serbest Köşe… 15
İnsan Ve Organizma Arasında Ayrım Nasıl Oluşur? 15
Bölüm V: Tez Künyeleri 17

Başkan'dan

Değerli üyelerimiz ve meslektaşlarımız;

Derneğimizin yayın organı olan bültenimizin yeni sayısında yeni bir yönetim ile karşınızdayız. Geride bıraktığımız altı ay içinde derneğimizde eski yönetim kurulundaki arkadaşlarımız görev sürelerinin bitmiş ve bayrağı yeni oluşacak yönetime devretmeyi kararlaştırmışlardır. Başta Prof. Dr. Hülya KELECİOĞLU olmak üzere yönetim kurulunu oluşturan tüm çalışma arkadaşlarına kendim ve yönetim kurulundaki arkadaşlarım adına teşekkürü bir borç bilirim. İlklerin, başlamanın ve kurmanın ne kadar zor olduğunu bilerek, kendilerinin ne kadar zor bir görevi başarıyla tamamladıklarını ifade etmek istiyorum. Benim ve arkadaşlarımın öncelikli görevi, bize verilen emaneti korumak ve çok daha ileri bir noktada bizden sonraki yönetime teslim etmektir.

Yeni yönetim kurulu olarak yapmış olduğumuz toplantılarda öncelikle derneğin devir teslim işlemlerini tamamlayarak, işleyişin resmi süreçlerine odaklandık. Toplantılarımızda öncelikli olarak ele aldığımız konular; üye sayımızın artırılması, dernek gelirlerinin artırılması, derneğimiz öncülüğünde gerçekleştirilecek olan akademik faaliyetler ve moral-motivasyonu artıracak etkinliklerdir. Bu konularla ilgili alınan kararlar ve uygulamalar en kısa zamanda üyelerimiz ve meslektaşlarımıza duyurulacaktır. Yönetim kurulu olarak amacımız derneğimiz olarak yapacağımız faaliyetlerle ölçme ve değerlendirme alanına ve meslektaşlarımıza katkıda bulunmaktır. Şüphesiz ki bu katkılar sizlerin destekleri ile daha da büyüyecek ve anlamlı olacaktır. Bu çerçevede sizlerden beklediğimiz ilk katkı; henüz üye olmamış meslektaşlarımızın üye olması, üyeliğini yenilemeyen arkadaşlarımızın ise yenileme işlemlerini tamamlamalarıdır. Sizlerle ailemizin daha da büyüyeceğini, sizlerin katkılarıyla derneğimizi daha da ileriye götüreceğimizi düşünüyoruz. Seslenişimi sonlandırırken, bu bültenin hazırlanmasında önemli düzeyde katkı sahibi olan arkadaşımız Alperen YANDI 'ya özel teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Kendisi çalışmalarının yoğunluğu sebebiyle bülten çalışmalarından ayrılmak zorunda kalmıştır. Bültenimize vermiş olduğu katkılardan ötürü kendisine yönetim kurulumuz adına teşekkür ederim.

Saygı ve sevgilerimle...

Prof. Dr. Selahattin GELBAL

EPODDER Yönetim Kurulu Başkanı

Editör'den

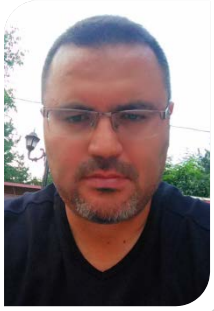

Dördüncü sayımızla, 2017'nin ilk sayısıyla karşınızdayız.

Bu sayımızda da alanımızın farklı konularında ve her kesimden arkadaşlarımıza yer vermeye çalıştık. Farklı üniversiteden arkadaşlarımız bu sayımızda bize katkı sağladılar kendilerine emekleri için teşekkür diyoruz. Her üyemizin/her arkadaşımızın katkılarına açık olduğumuzu da belirtmek istiyoruz.

Dördüncü sayımıza yine dernek çalışmaları ile başlıyoruz. Üçüncü sayımızdan bugüne kadar derneğimizde göze faaliyetleri ve dernek seçim çalışmaları ve yeni yönetim yapılanması hakkında bilgilendirmeler verilmiştir.

Bu sayımızda alanımızda son zamanlarda kamuoyunda sıklıkla yer alan bir konu olan şans başarısının çoktan seçmeli testlerdeki durumunu ele alan yazısıyla Doç. Dr. Tülin OTBİÇER ACAR'ın yazsıyla başlıyoruz. Her düzeyde meslektaşlarımızın bilgileneceği önemli bir yazı, emeklerinden ötürü kendisine teşekkür ederiz.

Lisansüstü köşemizde Ankara Üniversitesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme bölümü doktora öğrencisi ve Bozok Üniversitesi araştırma görevlisi Gözde SIRGANCI yazısıyla katkı sağlamıştır. Unutulmamalıdır ki bu bölüm lisansüstü öğrenim gören siz değerli öğrencilerimiz ile gelişecektir. Katkılarınızı bekliyoruz…

Serbest köşe bölümünde Karabük Üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Fatma Betül KURNAZ'ın düşüncelerini bizimle paylaştığı önemli bir yazı bulunmaktadır. Çok önemli dersler çıkaracağımız noktalar var, dikkatinizi çekeceğine inanıyoruz.

Son bölümde ilk sayımızdan bu yana yayınlanmış, YÖK tez tarana merkezinden ulaşılabilen yüksek lisans ve doktora tezlerinin künyelerini paylaştık. Bu bölümde siz üyelerimiz/meslektaşlarımızı yakın geçmişte literatüre kazandırılan tezlerle ilgili haberdar etmeyi amaçlıyoruz.

Eğitim öğretim dönemini tamamlayıp, ya çalışmaları veya dinlenme dönemine geçtiğimiz bu dönemde tüm meslektaşlarımıza güzel bir yaz diliyorum.

İlgi ve destekleriniz bekliyoruz…

Doç. Dr. İbrahim Alper KÖSE

Bölüm I:Derneğimiz ve Çalışmalarımız

Bu bölümde üyelerimiz ve meslektaşlarımız için derneğimizin yapmış olduğu çalışmaları tanıtmak istiyoruz. İlk olarak EPODDER olarak ocak ayında ölçme ve değerlendirme alanına uzun yıllar hizmet etmiş olan değerli hocamız Prof. Dr. Nizamettin KOÇ'un emekliliğini kutlamak için yemek düzenlenmiştir.

Şubat ayına geldiğimizde ise alanımız/mesleğimiz adına önemli bir gelişme yaşanmış ve Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Uzmanının ulusal meslek standardı resmi gazetede yayımlanmıştır. Bu noktaya gelmemizde en büyük pay sahibi olan Doç. Dr. Tülin OTBİÇER ACAR'a emeklerinden ötürü teşekkürü bir borç biliriz.

Nisan ayına geldiğimizde ise yine derneğimiz adına önemli bir gelişme yaşanmış, derneğimizin temel yayın organı olan Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi yayın sayısını artırarak yılda dört defaya çıkarmıştır. Yurt dışı ilgisinin artmaya başladığı dergimize siz üyelerimiz/meslektaşlarımızın desteğini ve ilgisini bekliyoruz.

2017 Ocak-Haziran döneminde derneğimiz adına yaşanan en önemli gelişme yeni yönetim kurulunun oluşumu için yapılan seçimler olmuştur. Derneğimizin 3. olağan seçimli genel kurulu 15 Nisan 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Seçime Prof. Dr. Nükhet Ç. DEMİRTAŞLI ve Prof. Dr. Selahattin GELBAL hazırlamış oldukları yönetim kurulu listeleriyle katılmışlardır. Seçim sonucunda genel kurula katılan 57 üyenin 43'ünün oyunu alan Prof. Dr. Selahattin GELBAL ve listesi kazanmıştır.

Yönetim kurulu üyeleri yapmış oldukları bir dizi toplantı sonucunda öncelikle resmi devir teslim işlerini tamamlamış ve yönetim kurulundaki görev paylaşımını aşağıdaki gibi gerçekleştirmiştir. Yönetim kurulu dernek çalışmaları ile ilgili süratle planlama çalışmalarına başlamış olup, kesinleşen etkilikler en kısa zamanda üyelerimize duyurulacaktır.

Bölüm II: Analiz

EĞİTİMDEKİ ŞANSA BAKIN!

Tülin (Otbiçer) ACAR

(P)arantez Eğitim Araştırma Danışmanlık ve Yayıncılık

totbicer@gmail.com

1980 Ankara doğumlu olan araştırmacı, Hacettepe Üniversitesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme lisans ve doktora programlarını tamamladıktan sonra Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde 2002-2006 yılları arasında sınav hizmetleri şube müdürü olarak çalışmıştır. 2007 yılında Parantez ismiyle eğitim sektöründe hizmet veren özel bir firma kuran araştırmacı, felsefe, din, bilim teknoloji, edebiyat alanlarına özel ilgi duymaktadır. 2002 yılından beri İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı'nın fedakâr ama isyankâr olmayan gönüllülerinden olan Tülin ACAR, EPODDER'in kurucu üyelerindendir.
Araştırmacının akademik yayınlarına http://parantezanaliz.com/hakkimizda/ bağlantısından erişebilirsiniz.

Soru sormak; hem bilgi edinmenin (öğrenmenin) hem de edinilen (öğrenilmiş) bilginin miktarını, niteliğini ölçmenin bir yoludur. Dolayısıyla soru sormaktan vazgeçemeyiz.

Eğitimde bilgi edinmenin, eğitimde ölçmenin dahası soru sormanın yolu, cevabın elde edilişine göre farklılaşmaktadır. Eğitimde hedef-davranışı ölçmeye konu olan bir soru önermesi, yazılı ya da sözlü olarak cevaplandırılmasının yanı sıra soru önermesinin uzun ya da kısa cevaplandırılması da beklenebilir. Bu beklentiyle hazırlanan soru önermelerine "cevabı üretilen soru/madde tipi" adlandırmasını yapabiliriz. Cevabı üretilen soru önermesi, şayet ölçmeye konu olan cevabın üst düzey becerilerle sarmalandığı ve cevabın sınırlandırılmadığı bir yapıda ise beklenen cevap uzundur ve bu sebeple 'uzun cevaplı soru/madde tipi' olarak adlandırılabilir. Cevabı üretilen soru önermesine şayet ölçmeye konu olan cevabın tanımlı, sınırlı ve kısa olması bekleniyorsa buna 'kısa cevaplı soru/madde tipi' adlandırması yapılır. Alan yazında uzun cevaplı soru/madde tipi adlandırmasının daha çok açık uçlu (yazılı yoklamalar) soru tipi1 ya da geniş katkı beklentili açık uçlu madde tipi2 olarak ifade edildiği gözlenmektedir.

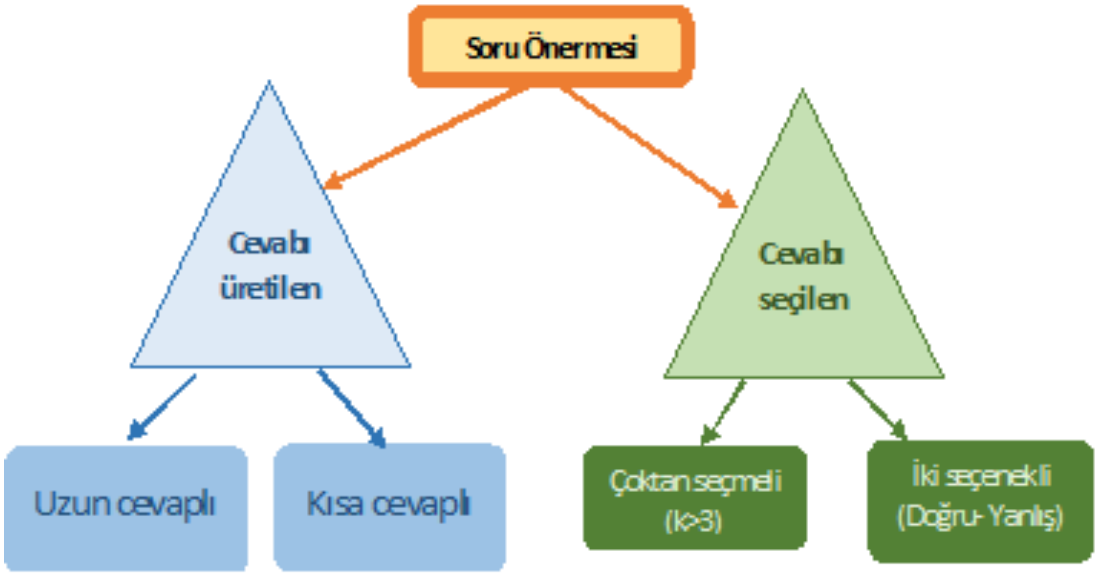

Eğer soru önermesinin yapısında, anahtarlanmış doğru cevabın en az iki seçenek arasından bulunması isteniyorsa bu tip soru önermelerine "cevabı seçilen (seçmeli) soru/madde tipi" adlandırmasını yapabiliriz. Dolayısıyla cevabın veriliş niteliğine ve hatta soru yapısında anahtarlanmış cevabın bulunup bulunmamasına göre "cevabı üretilen ve cevabı seçilen" olmak üzere soru önermelerini iki ana eksende sınıflandırabiliriz. Sorunun üretilmesi için harcanan zamana, soruyla ölçülen biliş düzeyine, değerlendirme sürecine, puanlama objektifliğine, cevaplama süresine, soruya cevap verecek bireylerin sayısına, bireylerde gözlenen kaygıya, şans başarısına vb niteliklerinden en az birini ölçüt alarak soru önermelerini sınıflandırmak pek tabi ki mümkündür.

Özellikle katılımcı hacminin geniş olduğu ölçme ve değerlendirme uygulamalarında gözlemlediğimiz, sınav/test sorularının, cevabı seçilen çoktan seçmeli soru tipinde olduğudur. Cevapların objektif puanlanması, belirli standartlarla aynı anda uygulanabilmesi, değerlendirme teknolojisinin gelişmiş ve hızlı olması bakımından çoktan seçmeli soru tipinin oldukça kullanışlı bir soru tipi olduğu söylenebilir. O halde cevabı seçilen ve çoktan seçmeli soru/madde tipini biraz irdeleyelim.

Olasılık mı ve şans mı?

Ortada "seçenek" olduğuna göre şüphesiz bir "olasılık" durumu vardır. Bu olasılık, seçenekler arasından doğru cevabın seçilme olasılığıdır. Seçenekler arasında, anahtarlanmış bir doğru cevap varsa ve bu doğru cevabın seçenekler arasından isabetle seçilme olasılığı, 1/seçenek sayısı oranı kadar olacaktır. Örneğin, dört seçenekli çoktan seçmeli bir test sorusunda doğru cevabın bulunma olasılığı ¼'tür. Beş seçenekli çoktan seçmeli bir test sorusunda ise doğru cevabın bulunma olasılığı 1/5'tir.

Eğitimde ölçme ve değerlendirmelerin amaçlarından biri, bireylerin ne bilip bilmediklerinin, hedeflenen bilgi ve beceriye sahip olup olmadıklarının belirlenmesidir. Akabinde, eğitimde ölçmenin amacı, bireylerin ne kadar şanslı olup olmadığının belirlenmesi hiç değildir. Peki, gerçekte, ölçülmek istenen davranışa sahip olmayanın "olasılık sınırları içinde" doğru cevabı seçmesine "şans başarısı" diyor muyuz? Diyoruz. Peki, neden önemlidir şans başarısı? Çünkü şansla kazanılmış bir beceri, şansla bulunmuş doğru bir cevap, şansla alınmış bir puan programlı ve sistemli bir eğitimde istenmez, beklenmez. Ölçümlerin kararlılığına, tutarlılığına, duyarlılığına şans bir faktör olarak etki ettiğinde, bir tür hata kaynağı olarak ele alınır. Oysa hata mıdır? Bu konuda çok ciddi şüphelerim var doğrusu! Peki ya, eğitim sürecinde yanlış yapmak, hata olarak değerlendirilebilir mi? Bir sınırı, kapsamı var mıdır? Varsa sınırı, kapsamı ne olmalıdır?

Gerçekte doğanın insana sunduğu seçenekler ve bu seçeneklerin olma olasılıkları apaçık ortada iken doğru cevabı seçme olasılığının var olması hata mıdır? Yoksa seçme olasılığının isabetli sonucu mu bizleri rahatsız etmektedir? Doğru olan mı, yanlış olan mı hatadır? Hata olan şans mıdır yoksa hata olan olasılık durumunun isabetli sonucu mudur? Hata, doğru ve yanlış kavramları üzerine ayrıca düşünmeliyiz!

Varsayalım ki aracınızla gitmek istediğiniz bir yer var. O yere varan pek çok yol olduğunu biliyorsunuz. Ancak, otoyolda bilmediğiniz, daha önce hiç gitmediğiniz yol sapakları ile karşı karşıya kaldınız. Hangi yola sapmanız gerektiğini bilmiyorsunuz. Pek çok yol arasından gelişigüzel seçtiğiniz bir yolun varacağınız yere giden en kısa yol ve doğru bir yol olması, şansınıza kahretmenizi gerektirir mi? Sanmıyorum. Bir başka örnek, acıkmış bir aslan, ceylan yerine öküzü avladı diye tabiat aslana ceza keser mi? Eğitimin amacı bireyin tabiatla uyumsallaştırılması, değil midir? Okullar, doğanın küçük modelleri, değil miydi? Öğretim programlarının amacı, bireylere yaşantılar sağlamak değil miydi? Doğada canlılar, yaptıkları seçimlerle cezalandırılmakta mıdır? Ispanak yemeği yemek yerine pırasa yemeğini seçmiş bir bireyin pırasayı seçtiği için bir başkası tarafından cezalandırıldığını gördünüz mü? Gerçekte, doğada insanlar yaptıkları seçimler için cezalandırılmıyorsa, yaşantılar geçirdiğimiz eğitim sürecinde ölçülen davranışların sınırlı olasılıklar içinden gelişigüzel seçilmesi eylemini cezalandırmak mantıklı mıdır? Bireylerin yapmış oldukları seçimlerin sorumluluğunu almayı ve sonuçlarına katlanmayı sağlamak yerine "cezalandırmak" bir eğitimin var olma nedeni olabilir mi?

Şansla gelen başarı, gerçekte bilenin, çaba harcayanın başarısıyla kıyas edilmiş ve şans başarısını elimine etmek için ölçme biliminde arayışlar başlamıştır. Belli sayıltılar altında şans başarısını elimine etme formülleri (yanlış cevaplardan doğru cevapların eksiltilmesi gibi) matematiksel olarak kabul görse de bu formüllerin insan psikolojisi ve dolayısıyla eğitim bilimi ile çelişen sonuçları vardır. İrdeleyelim.

Sayıltımız; soruyla ölçülmek istenen davranışa sahip bireyler, soruyu doğru olarak cevaplandırır. Bu sayıltının temel alındığı 20 adet beş seçenekli seçmeli soru ile karşı karşıya kalındığını düşünelim. Tabloda altı bireyin cevap örüntülerini inceleyelim.

Bi-rey-ler	Doğru cevap sayısı	Yanlış cevap sayısı	Boş cevap sayısı	Şans başarısından arındırılmış doğru cevap sayısı*
A	16	4	0	15
B	16	0	4	16
C	4	16	0	0
D	20	0	0	20
E	0	0	20	0
F	0	20	0	-5

*Şans başarısından arındırma ya da düzeltme formülü, her 4 yanlış cevap için 1 doğru cevap eksiltmesidir.

Sayıltımızı unutmayalım. Tüm bireyler için geçerlidir ki ölçülmek istenen davranışa sahip olanlar soruları doğru cevaplandıracaklardır veya ölçülmek istenen davranışa sahip olmayanlar soruları yanlış cevaplandıracaklardır.

- A bireyi, ölçülen davranışların 16'sına sahip iken 4'üne sahip değildir. Gerçekte ölçülmek istenen 4 davranışa sahip olmayan A bireyi, 4 soruyu yanlış cevaplamıştır. Şans başarısını elimine ederek (her 4 yanlış cevap için 1 doğru cevabı eksilterek) A bireyine 16 değil, 15 soruyla ölçülmek istenen davranışa sahipsin dedik ve A bireyini eksilttik, göstermiş olduğu performansı azalttık. Gerçekte bilmediği 4 soru için bildiği bir doğru cevapla A bireyini cezalandırdık.
- B bireyi, ölçülen davranışların 16'sına sahip iken 4'üne sahip değildir. Gerçekte ölçülmek istenen 4 davranışa sahip olmadığı için 4 soruyu cevapsız bırakmıştır. Şans başarısını elimine edilmesi, yanlış cevap sayıları üzerinden yapıldığı için B bireyi, A bireyinden daha çok bilen olmuştur. A ve B bireyleri ölçülmek istenen davranışlara eşit sayıda sahip olmalarına ve eşit sayıda ölçülmek istenen davranışa sahip olmamalarına rağmen A bireyini, B bireyine göre düzeltme formülü ile işte böyle cezalandırdık.
- C bireyi, ölçülen davranışların 4'üne sahip iken 16'sına sahip değildir. Gerçekte ölçülmek istenen 16 davranışa sahip olmadığı için 16 soruyu yanlış cevaplamıştır. Şans başarısını elimine ettiğimizde C bireyine 4 puan değil, 0 puan verdik. Yani C bireyine diyoruz ki ölçülmek istenen hiçbir davranışa sen sahip değilsin. C bireyini eksilttik, göstermiş olduğu performansı azalttık. Gerçekte bildiği 4 soruya rağmen onu bilmediği sorularla cezalandırdık. C bireyi, bildiğini bilmiyormuş gibi yapsa idi -bildiği 4 soruyu cevapsız bıraksa idi- acaba daha mı iyi ederdi? 4 soruyu doğru bilmesine rağmen sen hiç bilmiyorsun dedik.
- D bireyi, ölçülen davranışların tamamına sahiptir. Alacağı puan pek tabi ki 20. Yanlış ve cevapsız cevabı bulunmadığı için D bireyini diğer bireylere göre yüce bir insan olarak atfedebiliriz artık. ☺ [Ne kadar iyi ettik, bilemiyorum!?]
- E bireyi, ölçülen davranışların hiçbirine sahip değildir. Gerçekte ölçülmek istenen tüm davranışlara sahip olmadığı için soruları cevapsız bırakmıştır. Bilmediklerinin seçimi, yanlış cevap olsa idi ceza alacaktı ancak bilmedikleri cevapsız cevap olduğu için C bireyine göre E bireyi, 0 puanla bilmemenin psikolojik avantajını sağlamış oldu.

- F bireyi, ölçülen davranışların hiçbirine sahip değildir. Gerçekte ölçülmek istenen tüm davranışlara sahip olmadığı için soruları yanlış cevaplamıştır. Bilmediklerini cevapsız bıraksa idi ceza almayacaktı ancak bilmedikleri yanlış cevap olduğu için F bireyini eksi puanla bilmemenin ötesine geçirmiş olduk. Cevapsız cevap örüntüsüne sahip E bireyini, C ve F bireylerine göre psikolojik üstünlüğü sağladığı için herhalde tebrik edebiliriz.

Şimdi seçmeli sorulara verilecek muhtemel tepkileri üç başlık altında sınıflandıralım. Seçmeli bir soruyu bir birey;

1. doğru cevaplayabilir,
2. yanlış (birden fazla cevabın seçilmesi durumunda da cevabın yanlış sayıldığı notunu düşelim) cevaplayabilir ya da
3. cevapsız cevaplayabilir.

Şimdi bu cevaplama tepkilerinin olası psikolojik örüntülerine bakalım.

Seçmeli sorularda 'Doğru' cevabın seçilmesine ilişkin psikolojik örüntüler

- Birey, soruyla ölçülen davranışa gerçekten sahiptir; sorunun doğru cevabını biliyordur, öğrenmiştir ve soruyu doğru cevaplamıştır.
- Birey, soruyla ölçülen davranışa sahip değildir; doğru cevabı tam olarak bilmiyordur ancak tüm çeldiricilerin yanlışlığını (doğru cevap olamayacağını) bildiği için çeldiricileri elemiştir ve soruyu doğru cevaplamıştır.
- Birey, soruyla ölçülen davranışa sahip değildir, doğru cevabı bilmiyordur ancak bazı çeldiricilerin doğru cevap olamayacağını, yanlışlığını bildiği için bazı çeldiricileri elemiştir, seçenek sayısını azaltmıştır ve kalan seçenekler arasından doğru cevabı bulma olasılığını arttırmıştır. Dolayısıyla azaltılan ve kalan seçenekler arasından birey, doğru cevabı gelişigüzel seçerek soruyu doğru cevaplamıştır.
- Birey, soruyla ölçülen davranışa sahip değildir; doğru cevabı bilmiyordur, çeldiricilerin yanlışlığı hakkında da bilgisi yoktur ve soruyu gelişigüzel bir seçenek seçerek soruyu doğru cevaplamıştır. [Gelişigüzel doğru bulunmuş cevaplara "şans başarısı" denilmekte idi. Bu seçme eyleminde "tahmin" yoktur. Tahmin etmenin, şansla kurulacak bir ilişkisi de yoktur. Çünkü tahmin etmek, yöntemi gereği veriye, akla ve sezgiye dayalı olarak yapılır. Bu söylemimin aksi olsa idi herhalde hava tahminleri yapılmaz; şansa bırakılırdı.]
- Bireyin soruyu okumaya vakti kalmamıştır. Bireyin soruyla ölçülen davranışa sahip olup olmadığı, doğru cevabı ya da çeldiricilerin yanlışlığını bilip bilmediği gerçekte bilinmemektedir. Ancak birey soruyu okumadan gelişigüzel bir seçenek seçerek soruyu doğru cevaplamıştır. [Bireyin, soruyu okumadan seçmeli bir soruyu gelişigüzel doğru cevaplaması yine "şans başarısı" olarak adlandırılmaktadır. Tahmin yoktur.]

Seçmeli sorularda 'Yanlış' cevabın seçilmesine ilişkin psikolojik örüntüler

- Birey, soruyla ölçülen davranışa gerçekten sahip değildir; sorunun doğru cevabını bilmiyordur, öğrenmemiştir ve soruyu yanlış cevaplamıştır.
- Birey, soruyla ölçülen doğru bilgiye sahip değildir; ancak sorunun doğru cevabıyla ilgili gerçekte yanlış bilgilere sahiptir ve yanlış bilgilere dayanarak soruyu yanlış cevaplamıştır.
- Birey, soruyla ölçülen davranışa sahip değildir; doğru cevabı bilmiyordur, öğrenmemiştir. Ancak bazı çeldiricilerin yanlışlığını (doğru cevap olamayacağını) bildiği için çeldiricileri elemiştir. Şansını arttıran birey kalan seçenekler arasından gelişigüzel bir cevap seçmiştir ve soruyu yanlış cevaplamıştır. [Gelişigüzel yanlış cevabı seçen birey için şansız diyelim mi? Yoksa şansı, başarısız mı diyelim?]
- Birey, soruyla ölçülen davranışa sahip değildir; doğru cevabı bilmiyordur, çeldiricilerin yanlışlığı hakkında da bilgisi yoktur ve soruyu gelişigüzel bir seçenek seçerek yanlış cevaplamıştır. [Ortada şans başarısı yoksa şans başarısızlığı var diyebilir miyiiz?]
- Bireyin soruyu okumaya vakti kalmamıştır. Bireyin soruyla ölçülen davranışa sahip olup olmadığı, doğru cevabı ya da çeldiricilerin yanlışlığını bilip bilmediği bilinmemektedir. Ancak birey soruyu okumadan gelişigüzel bir seçenek seçerek yanlış cevaplamıştır. [Bireyin, soruyu okumadan seçmeli bir soruyu gelişigüzel yanlış cevaplaması şans başarısızlığıdır, ne yapsak ki?]

Seçmeli sorularda 'Cevapsız (Boş)' cevaba ilişkin psikolojik örüntüler

- Birey, soruyla ölçülen davranışa gerçekte sahip değildir ve soruyu gerçekte bilmediği için cevapsız bırakmıştır.
- Birey, soruyla ölçülen davranışa gerçekte sahip değildir. Ancak birey, puanlamada yanlış cevaplarından doğru cevabının eksiltileceğini bildiği için soruyu cevapsız bırakmıştır. [Yanlış bilgilerin, kavram yanılgılarının tespit edilmesi ya da öğrenme ile ilgili bir geri bildirime dönüşmesi böylece örselenmiştir]
- Birey, soruyla ölçülen davranışa kısmen sahiptir; gerçekte doğru cevabı bilip bilmediğinin kararsızlığındadır. Birey çekimser kalıp soruyu cevapsız bırakmıştır.
- Birey, soruyla ölçülen davranışa kısmen sahiptir; gerçekte doğru cevabı bilip bilmediğinin kararsızlığındadır. Ancak puanlamada yanlış cevaplarından doğru cevabının eksiltileceğini bildiği için soruyu cevapsız bırakmıştır.
- Birey, soruyla ölçülen davranışa gerçekte sahiptir. Ancak puanlamada yanlış cevaplarından doğru cevabının eksiltileceğinin bilgisi ile kararsız kalmıştır. Üstüne bireyin kişilik özelliği (aşırı kaygı, öz güvenin zayıflığı vb) soruyu cevaplama tepkisine bir faktör olarak etki ettiğinden birey, soruyu cevapsız bırakmıştır. [Bireyin doğru bilgileri olsa dahi bu sefer karar verme becerisi örselenmiştir.]
- Bireyin soruyu okumaya vakti kalmamıştır. Bireyin soruyla ölçülen davranışa sahip olup olmadığı, doğru cevabı ya da çeldiricilerin yanlışlığını bilip bilmediği gerçekte bilinmemektedir. Birey, soruya erişemediği için soruyu cevapsız bırakmıştır.

Doğru cevap, yanlış cevap ve cevapsız (boş) cevap örüntülerinin psikolojik temelleri ortadadır. Ancak puanlamada şans başarısını elimine etmek için düzeltme formülünün kullanılması ne doğru cevapların ne de yanlış cevapların "gerçekte ya da pratikte" ne kadarı doğru bilgiden ne kadarı yanlış bilgiden kaynaklı olduğu bilinmemektedir. Bilmediğimiz bir bilgiden yola çıkarak, bireylerin yanlış cevap sayılarından doğru cevap sayılarını eksiltiyoruz. Birey, soruyla ölçülen davranışa sahipse soruyu doğru ve ilgili davranışa sahip değilse soruyu yanlış cevaplandırır olarak ifade edilen temel bir sayıltıyı, şans başarısı varsayımı ile alaşağı ediyoruz. Her şeyden önce eğitimin insani ilkelerini görmezden geliyoruz. Şans başarısı elde eden bireylere (üstelik "gerçekte" ne kadar şanslı olduklarını dahi bilmeden) ceza puanı uygulamak doğru bir yaklaşım değildir. Eğitimde yanlış yapmanın, öğrenmenin bir yolu olduğunu kabul ediyorsak, bireylere yanlış cevapları için neden ceza puanı kesiyoruz? *Yanlış bileni doğrulamak(bilmediğini öğrenme fırsatını tanımak) yerine neden cezalandırıyoruz?* Üstüne gerçekten yanlış bilgiye sahip bireyleri, ceza puanı uygulaması ile daha çok eksiltiyoruz. Gerçekte yanlış ya da eksik bilgiye sahip olan bireyleri hiç ama hiç geliştirmiyoruz. Eğitimde; yanlış cevap veren/yanlış bilen bireyleri, doğru bildikleri üzerinden cezalandıramayız. Aksine öğrenmenin fırsatlarını arttırmalıyız. Şans başarısını elimine etmek için düzetme formülünün uygulanması gerçekte bireylerin ne kadar şans başarısına sahip olduğu bilinmeden yapılıyor. Eğitim ve eğitimde değerlendirme felsefemiz, yanlışı cezalandırma olmamalıdır. Yasakçı bir düzenin yıkıcı sonuçları ne ise puanlamalarda şans başarısı adı altında düzeltilme formülünün uygulanması da bireyler için benzer yıkıcı sonuçlara yol açmaktadır.

Yanlış Cevapları, Doğru Cevaplarla Cezalandırmak Yerine Öğrenme Fırsatlarını Arttırma Yollarını Düşünmeliyiz!

Öğrenmenin bir değil pek çok yolu vardır. İnsanlar yanlışlarından pek tabi ki öğrenirler.

Eğitim ile ne yapmak istiyoruz? Belli bir mekânda, belli bir zamanda, belli bir içerikte, nitelikli bir kişinin/kişilerin kılavuzluğunda, belli araç gereçlerle, belli materyallerle, uygun öğretme-öğrenme etkinlikleriyle bireylerin yeteneğini, bilgi edinimlerini, becerilerini, davranışlarını geliştirmek istiyoruz. Bireyin yeteneğinde, bilgi edinimlerinde, becerisinde ya da davranışlarında değişiklik oldu mu? Arttı mı, azaldı mı? Gelişti mi, geriledi mi? Eğitim için harcadığımız zamanı, emeği, kaynakları acaba boşa mı yoksa etkili mi kullandık?

Merak etmeyecek miyiz?

Ölçmeyecek miyiz?

Elbette merak edeceğiz.

Elbette ölçeceğiz.

Eğitim sürecini elbette tesadüflere bırakmayacağız.

Eğitim biliminin kuramsal çerçevesine ve deneysel verilerine dayalı aldığımız kararları her durumda sınayacağız; gerekirse ölçütlerimizi değiştireceğiz. Dolayısıyla sınavlardan asla vazgeçmeyeceğiz. Ölçme ve değerlendirme etkinliklerinden vazgeçemeyiz. Eğitimde ölçme ve değerlendirme etkinlikleri, yalnızca süreç sonlarında bir üst düzey eğitime geçiş için konu edinilen ve sınavların puanlama, değerlendirme, yerleştirme formüllerinden çok, çok daha fazlasıdır. Eğitim sistemimizi ve dolayısıyla ölçme-değerlendirme etkinliklerini, doğayla uyumlu ilkeler ve insanı yücelten değerler üzerine kurmalıyız; kurmaya mecburuz.

Kaynaklar

1- Turgut, M.F. ve Baykul, Y. (2010). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme.* Ankara: Pegem Akademi
2- Baykal, A. (2014). Sınav Sorusu Nasıl Yazılmalıdır? https://www.academia.edu/9685890/SINAV_SORUSU_NASIL_YAZILMALI

Bölüm III: Lisansüstü Köşesi

HUZURSUZLUĞUN KİTABI*

Gözde SIRGANCI

2009 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Ortaöğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü'nden, 2012 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Yüksek Lisans Programı'ndan mezun olmuştur. 2013 yılında Bozok Üniversitesine ÖYP ile araştırma görevlisi olarak atanmıştır. 2013 yılından bu yana Ankara Üniversitesi'nde Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme alanında doktora öğrenimine devam etmektedir.

Fernando Pessoa, 1888'de Lizbon'da doğdu. Yedi yaşından sonra, üvey babasının konsolos olarak görev yaptığı Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Durban kentinde yetişti. Lizbon'a döndükten sonra, dönemin yenilikçi dergilerinden, özellikle de modernistlerin yayın organı Orpheu'da yazdı ve akımın önde gelen estetik kuramcılarından biri oldu. 1918'de İngilizce şiir kitapları yayınlamaya da başladı. Kendi adının yanı sıra farklı yönlerini yansıtan hayali şairlerin (Alberto Caeiro, Ricardo Reis, Alvaro de Campos, vb.) adıyla değişik bakış açıları ve üsluplardaki yapıtlarıyla ve modernist hareket içinde oynadığı rolle Portekiz edebiyatına Avrupa çapında önem kazandırdı.

Şair, yazar ve ressam olarak birçok esere imza atan Pessoa, küçük yaşta babasının ölümü ile büyük bir sarsıntı yaşamıştır. Annesi, babasının ölümü üzerine başka bir evlilik yapmıştır. Bu nedenle Pessoa çalışmalarında annesini 7 yaşında kaybettiğini belirtse de aslında annesi gerçekte o tarihte ölmemiştir; ancak Pessoa annesinin ikinci evliliğini yapmasıyla birlikte öldüğünü kabul etmiştir.

Pessoa'nın en önemli özelliklerinden birisi tanınmak ve ünlü olmak gibi kaygılardan uzak bir yaşam sürmüş olmasıdır. Yazar bin bir surata dolanmış, onlarca takma isim kullanmıştır. Bu nedenle ölümünden önce çok az insan tarafından tanınmış bir yazar olmuştur. Ölümünden sonra sandığında bıraktığı yapıtlarının sayısı tahmin edilemeyecek kadar çoktu ve yayınlanmaya hazır eserleri ailesi tarafından Portekiz hükümetine satılmıştır. Hayattayken elinden çıkmış şiirlerin, yazıların altında genellikle başkalarının isimlerinin bulunduğu görülmektedir. Ama bunlar yalnızca takma ad değil, öyküsü, geçmişi, yaşanmışlıkları, dünya görüşü olan farklı kişiliklerdi.

* Fernando Pessoa. Can Yayınları, 2. Baskı 2007.

Daha önce de değinildiği üzere Pessoa 20. yüzyıl Portekiz edebiyatının ve modernizminin en önemli isimlerinden birisi olarak gösterilmektedir. Yazarın "Huzursuzluğun Kitabı" adlı eseri de günümüz Portekiz edebiyatının başyapıtı olarak gösterilmektedir. Huzursuzluğun Kitabı isimli çalışma da yukarıda belirtildiği üzere yazarın ölümünden sonra sandığından çıkan bitmemiş eserlerden birisiydi. Pessoa, bu kitabın yazarı olarak da Bernardo Soares'i seçmişti.

Huzursuzluğun Kitabı'nın bir yerinde Pessoa şöyle der: "Dilerim ki bu kitabı okuyunca, şehvetli bir kabus görmüş gibi olun." Bu kitap okuyucuda gerçekten böyle bir his uyandırmaktadır. Bu kitabın zamanının çok ötesinde yazılmış bir eser olduğu söylenebilir.

Son olarak bu eserde yer verilen bazı özel cümlelere yer verelim: "Kalp düşünebilseydi atmaktan vazgeçerdi.", "Yaşamak, başkalarının niyetleriyle örgü örmektir.", "Fakir insanın bir imparatorluğu vardır, güçlü olanın ise altı üstü bir tarlası.", "Yalnız yaşayamıyorsan, doğuştan kölesin demektir.", "Beni dinden koru, çünkü din dinginliktir; beni inançsızlıktan da koru, çünkü inançsızlık güç demektir.", "Bardağın dibinde erimeden kalan bir toz gibi, bir hiç olarak varlığımı sürdürüyorum."

Bölüm IV: Serbest Köşe…

İNSAN VE ORGANİZMA ARASINDA AYRIM NASIL OLUŞUR?

Fatma Betül KURNAZ

2002 yılında Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi bölümünü tamamladıktan sonra aynı üniversitede 2003-2006 yılları arasında yüksek lisansını tamamlamıştır. 2013 yılında doktora eğitimini Ankara Üniversitesi'nde tamamlayan araştırmacı 2014 tarihinden bu yana Karabük Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Düşünmek, zor bir eylem…

Akıl yürütmek de güç…

Kolay olan; var olana, sunulana inanmak…

Oysa insan, düşünen hayvandır.

Kimileri insan, öğrenen hayvandır diye itiraz ediyor.

Ben gülüyorum bu itiraza, çünkü öğrenebilen ancak düşünmekte ve akıl yürütmekte güçlük çeken çok sayıda örnek bulabiliyorum. Üstelik çok uzakta aramama gerek bile kalmadan. İnsan düşünen hayvandır, ya da hayvanın düşünebileni, akıl yürüteni *insan* olabilmiştir. Çok sayıda belgesel izledim ve kendi türünü bu kadar vahşice -üstelik yalnızca kendinden farklı inandığını düşündüğü için- öldürebilen, kendi türünün yavrularına tecavüz edebilen başka bir organizmaya henüz rastlamadım. Üzerinde düşündüm: insan olamamış insan olduğunu varsayan bu organizmaların hangi bilişsel, duyuşsal ya da fiziksel faktörlerinde sorun var? İnsan çok parametreli tabi. Çok sayıda açıklama yapılabilir. Ancak ben duyuşsal ve bilişsel özelliklerini etkileyen grup dinamiklerinin önemli olduğu görüşündeyim.

Küçük yaşlardan itibaren anlamaya ve keşfetmeye dayalı o minik bedenin içindeki o büyük beyin, merak duygusuyla sorular sorar, sorgular. Bu küçük bilim insanları (ki Piaget'nin deyimidir bu) çevrelerinde olan biteni öğrenirken sosyalleşir. Sosyalleşirken de öğrenir. Ancak bu öğrenme baskılayıcı, dogmatik olursa o muhteşem beyin korkunç bir şekilde yaralanır. Bu nedenle çocukların sosyalleşme sürecinde yeterince sevgiyle ve kendilerine saygı duyulan bir ortamda büyümesi önemlidir. Çevresinde bulunan yetişkinlerin insan olmanın gereklerini yani

eşitlik, adalet duygularını göstererek uygun davranışlar sergilemesi, başkalarının yaşam tarzlarıyla ilgilenmeksizin çevresindeki bireyleri insan olarak değerlendirebilmesi önemlidir. Bu tür yaşantılar duyuşsal özellikleri olumlu yönde besler. Bir de bilişsel etmenler var ki, bunlar toplumsal ilerlemenin gerçekleşebilmesinde önemlidir. Bireye ait bilişsel özelliklerin 21. yüzyılın gerektirdiği temel becerileri yansıtabilmesinde yalnızca çevredeki bireyler değildir önemli olan. Bireyin sosyalleşme sürecinde içinde bulunduğu grubun dinamikleri de önemlidir, genç yaştaki bireyin etkileşimde bulunduğu materyaller de önemlidir. İzlediği filmler, dinlediği müzikler de önemlidir. Tümü bir arada bireyin nasıl bir insan olacağını belirler ya da belki de insan olup olamayacağını.

Yaşama ilişkin sunduğumuz tüm ögeler, akılcı, bilimsel, çağdaş özellikler taşımalı, çocukların gereksinimlerine uygun olmalıdır. Merak duygusunu beslemeli, gözlem yapma yeteneğini desteklemelidir. Tüm bunların yanında kendi kendine karar verebilme, kendini yönetme becerilerini de geliştirmelidir. Soru soran, bu soruların yanıtlarını arayan, gözlem ve kavrama yeteneği yüksek, teknolojiyi etkili bir biçimde kullanabilen genç nesiller içinde bulundukları toplumu aydınlığa kavuşturabilirler.

Çocuklarımızı ve gençlerimizi ilerici, çağdaş, yetenek düzeyleri yüksek bireyler olarak görmek istiyorsak, büyük deha Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği *bilim* yolundan gitmeliyiz. "*Ulusumuzun siyasal, toplumsal yaşamında, ulusumuzun düşünce bakımından eğitiminde de kılavuzumuz bilim ve fen olacaktır*" sözleriyle Başkumandanımız, eğitim ve öğretim programlarının hangi çizgide bulunması gerektiğini belirtmiştir. Bilimsel düşünmenin engellenmeye çalışıldığı, bilimsel bilgilerin kitaplardan çıkarılarak gizlenmeye çalışıldığı toplumlarda ilerleme kaydetmek mümkün görünmemektedir. Bugünün Dünyasında yer edinmek ve güçlü bir ekonomiye sahip olmak ancak bilime ve bilim insanlarına değer vererek, onları dinlemek ve anlamaya çalışmakla gerçekleşebilir.

Son olarak bilimsel bilgi, bilimsel düşünme, okuduğunu anlama, kendini düzenleme, zamanını yönetme vb. çok sayıda beceri ya da yetenek önemlidir. Ancak bunlar asla yeterli değildir. Doğayı ve sanatı sevmek de gereklidir. Nazım Hikmet Ran'ın da dediği gibi: "*Matematik, sibernetik, fizik, müzik, tüm bunlar, eninde sonunda, insanlar şiir okumayı öğrensinler ve anlasınlar diye gereklidir.*"

Bölüm V: Tez Künyeleri

Bu bölümde önceki bültenimizde yer verilmemiş olan 2016 ve 2017 yılı içerisinde Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme lisansüstü eğitim programlarında öğrenim gören öğrencilerin tarafından literatüre kazandırılan tezlerin künyeleri yer almaktadır.

Tez Adı	Türü	Yazar	Danışman	Okul
Ankara Üniversitesi Yabancı Uyruklu Öğrenci Seçme Testi' nin ölçme değişmezliğinin örtük sınıf ve Rasch modeline göre incelenmesi	DR	ÖZGE ALTINTAŞ	YRD. DOÇ. DR. ÖMER KUTLU	Ankara
Okuduğunu anlama başarısının yanıtlama davranışları, sosyoekonomik, sosyokültürel ve bireysel özellikler bağlamında incelenmesi	YL	NESLİHAN TUĞÇE ŞİMŞEK	YRD. DOÇ. DR. ÖMER KUTLU	Ankara
PISA 2012 Türkiye örnekleminde matematiğe yönelik motivasyon ve öz-inanç yapılarının ölçme değişmezliğinin incelenmesi	YL	FATİH İMROL	DOÇ. DR. ÖMAY ÇOKLUK BÖKEOĞLU	Ankara
DINA modelde Q matrisinin hatalı belirlenmesinin farklı örneklem büyüklüklerinde parametre kestirimine ve bireylerin sınıflandırılmasına etkisi	DR	GİZEM UYUMAZ	DOÇ. DR. ÖMAY ÇOKLUK BÖKEOĞLU	Ankara
Wechsler çocuklar için zeka ölçeği IV Türkçe formundaki maddelerin işlev farklılığının sosyo-ekonomik düzey ve cinsiyet açısından incelenmesi	DR	ELİF BENGİ ÜNSAL ÖZBERK	PROF. DR. NİZAMETTİN KOÇ	Ankara
Görselli ve sözel olarak ifade edilen matematik maddelerinin test ve madde istatistiklerinin incelenmesi	YL	ÇAĞLA ALPAYAR	YRD. DOÇ. DR. H. DENİZ SOMUNCU GÜLLEROĞLU	Ankara
Dereceli puanlama anahtarlarının güvenirliğinin farklı deneyim yıllarına sahip puanlayıcıların kullanıldığı durumlarda incelenmesi	YL	HATİCE ÖZLEM ANADOL	YRD. DOÇ. DR. CELAL DEHA DOĞAN	Ankara
Çok boyutlu test deseninin ve kalibrasyon yöntemlerinin çok boyutlu bireyselleştirilmiş bilgisayar uygulamalarına etkisi	DR	EREN HALİL ÖZBERK	PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL	Hacettepe
Yarı karışık yapılı çok boyutlu yapıların tek boyutlu olarak ele alınması durumunda kestirilen parametrelerin incelenmesi	DR	SAKİNE GÖÇER ŞAHİN	PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL	Hacettepe
Değişen madde fonksiyonunu belirlemede DINA modelde işaretli alan indeksi, standardizasyon ve lojistik regresyon tekniklerinin karşılaştırılması	DR	METİN ODABAŞ	PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL	Hacettepe

Tez Adı	Türü	Yazar	Danışman	Okul
Temel bileşenler analizi ve yapay sinir ağı modellerinin ölçek geliştirme sürecinde kullanılabilirliğinin incelenmesi	DR	ESİN TEZBAŞARAN	PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL	Mersin
Kayıp verinin test eşitlemeye etkisinin incelenmesi	DR	DUYGU GİZEM ERTOPRAK	PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL	Hacettepe
Kernel Eşitleme ve Madde Tepki Kuramına Dayalı Eşitleme Yöntemlerinin Karşılaştırılması	DR	ÇİĞDEM AKIN ARIKAN	PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL	Hacettepe
Gerçek ve Üretilmiş Veri Setlerinde Çok Boyutlu Bireyselleştirilmiş Bilgisayarlı Test Uygulama Sonuçlarının İncelenmesi	DR	MURAT DOĞAN ŞAHİN	PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL	Hacettepe
TEOG İngilizce başarısıyla ilişkili değişkenlerin Krashen'in dil edinimi kuramına göre incelenmesi	YL	MUSTAFA GÖKCAN	YRD. DOÇ. DR. DERYA ÇOBANOĞLU AKTAN	Hacettepe
K.K.T.C'de genel ve mesleki liselerde görev yapan öğretmenlerin ölçme değerlendirme uygulamalarına yönelik yeterlilik algı düzeylerinin incelenmesi	YL	MUSTAFA SEKBAN	DOÇ. DR. İBRAHİM ALPER KÖSE	Abant İzzet Baysal
Yükseköğretime geçiş sınavının sınıflama tutarlılığının farklı yöntemlerle elde edilen kesme puanlarına göre incelenmesi	YL	ERDEM BODUROĞLU	DOÇ. DR. DEVRİM ALICI	Mersin
Madde tepki kuramına dayalı test eşitleme yöntemlerinin karşılaştırılması: PISA 2012 fen testi örneği	YL	BURCU AKSEKİOĞLU	DOÇ. DR. BAYRAM BIÇAK	Akdeniz